

Friderik Širca
Risto Savin

PREDMETNA ZAPUŠČINA

Friderik Širca *Risto Savin*

P R E D M E T N A Z A P U Š Č I N A

Izdajatelj:

ZKŠT ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT IN TURIZEM ŽALEC

Zanj:

DIREKTOR MATJAŽ JUTERŠEK

Avtorica besedila:

MAG. ROLANDA FUGGER GERMADNIK, POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

Strokovni sodelavci:

TATJANA BADOVINAC, JOŽE RATAJ, ALEŠ STOPAR, POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

Lektorica:

LIDIJA KOCELI

Fotografije:

GAŠPER DOMJAN

Oblikovanje:

TRIARTES

Tisk: GRAFEX

Naklada: 200 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
929Savin R.

FRIDERIK Širca - Risto Savin : predmetna zapuščina / [avtorica
besedila Rolanda Fugger Germadnik ; fotografije Gašper Domjan]. -
Žalec : ZKŠT Zavod za kulturo, šport in turizem, 2011

ISBN 978-961-91892-7-6
1. Savin, Risto, 1859-1948
259404544

KAZALO

5 OD DRUŽINSKE ZAPUŠČINE DO KULTURNE DEDIŠČINE

17 FOTOUTRINKI IZ ZAPUŠČINE

35 POPIS ZAPUŠČINE FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA
V SAVINOVHI HIŠI V ŽALCU

35 SPOMINSKA SOBA FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA

40 POPIS ZAPUŠČINE FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA
V OSTALIH RAZSTAVNIH PROSTORIH IN DEPOJU

OD DRUŽINSKE ZAPUŠČINE DO KULTURNE DEDIŠČINE

V muzejski stroki velja pravilo, da mora vsako razstavo spremljati tudi katalog, ki vsebuje vsaj popis razstavljenih predmetov. Spominska soba Rista Savina v Žalcu stoji v prenovljeni podobi že od leta 1992. S tokratno publikacijo v založbi Zavoda za kulturo, šport in turizem Žalec poravnavamo svoj strokovni dolg. Popisu razstavljenega gradiva se pridružuje seznam celotne, do leta 2011 inventarizirane Savinove predmetne zapuščine.

Uvodno besedilo v grobih okvirih pojasnjuje nastanek popisane dediščine.

V starem jedru Žalca stoji imenitna enonadstropna zgradba, ki jo danes poznamo pod imenom Savinova hiša. Na njenem portalu je vklesana častitljiva letnica 1669. Leta 1972 so stavbo obnovili in sodi po mnenju stroke med arhitekturne spomenike prve kategorije, saj s svojo skoraj intaktno fasado predstavlja reprezentativen primer trške arhitekture (Stopar, 1974, str. 301). V drugem desetletju 19. stoletja sta se v hišo vselila zakonca Jurij in Marija Širca, potem ko sta jo odkupila od znanega celjskega trgovca Rakuscha. Tudi Jurij Širca je bil trgovec in trgovina je družini pomenila osnovno dejavnost za preživljanje. Šele vnuk Friderik Širca (11. 7. 1859 - 15. 12. 1948) je presegel družinsko tradicijo. Postal je poklicni vojak (topniški častnik), dosegel visok vojaški naziv in se uveljavil tudi kot glasbenik. Uporabljal je psevdonim Risto Savin in rojstna hiša je ime – Savinova hiša – prejela po njem.

O Ristu Savinu kot glasbeniku so pisali že v času njegovega življenja, leto dni po njegovi smrti pa je izšlo izčrpno delo z naslovom *Risto Savin: osebnost in delo* izpod peresa muzikologa dr. Dragotina Cvetka. Takrat je še živela Savinova žena Olga Širca, s katero se je lahko avtor posvetoval, obenem pa mu je bil na razpolago Savinov osebni arhiv. Delo še danes predstavlja temeljno študijo o Savinu, saj se avtor ni omejil samo na nizanje podatkov, ampak je orisal tudi politične, kulturne in splošne družbene razmere, v katerih je Savin ustvarjal. Kot izvrsten po-

znavelec slovenske glasbene zgodovine se Cvetko ni zadovoljil le s popisom skladateljevih del, ampak je posamična dela tudi analiziral in kritično ocenil.

Več priložnostnih člankov o Frideriku Širci - Ristu Savinu zasledimo raztresenih po periodiki, zlasti v Savinjskem zborniku, saj je bil kot Žalčan deležen dodatne pozornosti. Posebno mesto so mu namenili tudi avtorji v monografiji *Žalca*, ki je izšla v letu 2010. V bližnji bodočnosti lahko pričakujemo še izid izčrpne strokovne monografije, ki naj bi bila rezultat mednarodnega simpozija z naslovom *Friderik Širca - Risto Savin (1859-1948): Osebnost, glasba, pomen*, na katerem so strokovnjaki podrobno osvetlili glasbeno ustvarjalnost Rista Savina. V juliju 2009 so ga organizirali Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec, Oddelek za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Muzikološki inštitut ZRC SAZU. Zlasti dragocen je bil prispevek dr. Petra Zimmermanna, ki se je s kompetenco strokovnjaka za vojne vede na osnovi arhivskih virov poglobil v vojaško kariero Friderika Širce. Njegov prispevek z naslovom *Blišč in beda vojske na primeru generalmajorja Friderika Širce* je osvetlil do sedaj skoraj popolnoma neraziskano plat Savinove osebne zgodovine.

Friderik Širca – Risto Savin se je v hiši številka 6 rodil, preživel tu mladost in na koncu še poslednje obdobje življenja – starost. V času njegovega rojstva leta 1859 so v hiši živeli: Neti in Fani, teti po očetovi strani, obe neporočeni, mama Barbara (rojena Žuža), ki so jo klicali Babette, oče Ernest in otroci: Friderikova brata Ernest in Josip ter sestri Marija in Helena. Babica Johana (moževa mati), roj. Löb, je umrla dve leti pred Friderikovim rojstvom. Širčevi so ohranjali tesne stike tudi z mamino (Barbarino) družino Žuža, ki je prav tako živela v Žalcu. Hiša je bila polna ljudi in življenja, saj je bila pod oboki v spodnjih prostorih trgovina, kjer se je že po naravi dejavnosti neprestano srečevalo prebivalstvo od blizu in daleč. Družinsko življenje je potekalo po strogem protokolarnem redu, ki ga je ob izmenjavi delavnikov, praznikov in različnih javnih dogodkov narekoval utrip trškega življenja. Širčevi niso bili družina, ki bi se držala ob strani; tako

Jurij kot Ernest Širca in kasneje Josip so bili s svojimi funkcijami tesno vpeti v upravljanje in razvoj Žalca. Iz tega tako »ljubega mu Žalca« je Friderika vrgel v beli svet finančni bankrot družine. Franc Geinsperger, sin Marije Širca, ga je v pismu, datiranem s 3.3.1949, obrazložil kot posledico nepremišljenih finančnih špekulacij in vlaganj v trgovinsko filialo v Grižah. Od leta 1878 naprej je najmlajšemu iz Širčeve družine kruh rezala vojska, saj je kot aktiven vojak v njej preživel natančno 37 let 7 mesecev in 15 dni. S 1.4.1917 se je Širca na lastno željo upokojil, vendar so ga že 22.4.1917 ponovno poklicali na mesto namestnika predsednika pritožbene komisije v Leobnu. 11.11.1918 je Avstro-Ogrska prenehala obstajati in vojno ministrstvo v likvidaciji je Frideriku podelilo čin generalmajorja (Zimmermann, 2009).

Vojaške obveznosti so Friderika Širco vodile preko Gradca, Sarajeva, Varaždina in drugih manjših mest do takrat vodilnih prestolnic Avstro-Ogrske: Budimpešte, Dunaja in Prage. Kljub temu se je ob zaključku vojaške kariere s činom artilerijskega generalmajorja, podeljenim 11.11.1918 in z nazivom »Plemeniti«, do katerega je bil upravičen po 30 letih častniške službe, odvrnil od luči velemeda in se vrnil v trško življenje svojega rojstnega kraja. Od nekdanj številne družine ga je v Žalcu čakal le še brat Josip. Njuna edina še živeča sestra Marija, ki se je v letu 1868 poročila s Simonom Geinspergerjem, je živela na moževi posesti Schmelzhofen pri Sv. Margareti v Labotski dolini na Koroškem (Poročna pogodba, 1868).

Brat Josip je poleg tega, da je vodil družinsko posestvo, predstavljal v Žalcu aktivno in ugledno javno osebnost. Še v času Avstro-Ogrske je bil dolgoletni župan in pobudnik številnih izboljšav v trgu, med drugim je imel velike zasluge za novo šolsko poslopje. Nekoliko manj znane so njegove organizacijske zasluge na področju gasilstva. Napisal je celo učbenik z naslovom *Vežbenik za slovensko poveljevanje gasilskih društev* (Vrečar, 1955, str. 7). Tako kot Friderik je tudi Josip ostal samski. Z upokojitvijo je za Friderika napočil čas, ko se je lahko v celoti posvetil svojemu drugemu življenjskemu cilju: komponiranju. Poznavalci ocenju-

jejo leta od 1918 do 1924 kot njegovo najbolj dejavno kompozicijsko obdobje, saj sta v šestih letih nastali operi *Gospodsvetski sen* (1921) in *Matija Gubec* (1923) ter balet *Čajna punčka* (1923).

Delovno okolje rojstne hiše, v katerem je Savin ustvarjal, je odlično popisal njegov takratni tesni sodelavec Fran Roš, ki je iz nemščine v slovenščino prevajal libreto k operama *Gospodsvetski sen* in *Matija Gubec* ter še nekatera druga besedila. Upokojeni generalmajor se je namreč kljub slovenski oz. slovanski nazor-ski usmerjenosti težko izražal v pisni slovenščini, saj si je večino svoje formalne izobrazbe pridobil v nemškem jeziku. Celo zasebna korespondenca med bratoma in sestro je potekala v nemščini, čeprav je bila vsa družina narodno osveščena že od žalskega tabora v letu 1868 naprej. Roš je popisal svoj prvi obisk pri Savinu takole:

»Po ozkih, zavitih starinskih stopnicah sva skozi vežo prvega nadstropja stopila v stanovanje. Tudi v njegovi delovni sobi je bila prisotna prijazna domačnost, razpredena pod nizkim stropom. Posedla sva v široka, z usnjem prevlečena naslanjača, obrnjena k velikemu klavirju. Na njem in na bližnji etažeri so ležale notne knjige in zvezki. S sten so zrle podobe nekaterih svetovnih ustvarjalcev glasbe, ob teh je viselo nekaj suhih vencev s trakovi priznanja skladatelju. Kulturno vzdušje je bilo iz dragocenega starinskega pohištva s pisalno mizo in visoko uro na omarici. To je bil udoben, bogat dom patricija, služabnika umetnosti ...« (Roš, 1974, str. 396/397).

Soba, v kateri je Savin Roša takrat sprejel, je danes urejena kot spominska soba.

Savin je staro družinsko hišo zapustil le za nekaj let, ko se je, sedemdesetletnik, 6. januarja 1929 v Petrovčah poročil s trideset let mlajšo Olgo Potočnik, vdovo po žalskem zdravniku dr. Richardu Bergmannu. Preselil se je na njeno posest na Mestnem vrhu pri Ptuj, a le do bratove smrti. Leta 1935 se je dokončno vrnil v Žalec, ki ga ni zapustil vse do smrti v letu 1948. Odslej je moral upravljati tudi posestvo, kar pa mu ni povzročalo velikih težav, saj je bilo po njegovih lastnih besedah kmetovanje veliko

lažje usklajevati z glasbo kot pa z vojaškim življenjem (Roš, 1974, str. 402).

Čeprav je bil Savin v času med obema vojnama opažen in deležen številnih pozornosti tako v svojem okolju kot širši slovenski in jugoslovanski javnosti, je doživljal tudi težke trenutke. V osnutku pisma Emilu Adamiču, skladatelju in recenzentu v časopisu Jutro, je odgovarjal na neugodne kritike opere Lepa Vida (4. 12. 1928) in se označil kot »od nešteti kritik oskrunjen, popljuvan slovenski skladatelj z dobro nasajeno trnjevo krono na glavi«. Ali je pismo Adamiču dejansko tudi poslal, ni potrjeno, vsekakor pa bi bil skladatelj počaščen, če bi imel možnost prisostvovati simpoziju v letu 2009. Dr. Borut Smrekar je namreč zapisal: »V nasprotju z dosedanjim prepričanjem glashbene stroke štejem kot njegovo osrednje in najboljše delo opero Lepa Vida.« (Smrekar, 2009)

S koncem 2. svetovne vojne je nastopil veliki preobrat, ki je globoko posegel v vsakdanje življenje zdaj že skoraj devetdesetletnega skladatelja. Agrarna reforma v letu 1946 je Širčevima odvzela 38 ha zemljišč (Odločba, 1946). Po pritožbi je del zemljišča s pripadajočimi stavbami in inventarjem v okraju Ptuj ponovno dobila v last samo Olga (Odločba, 12. 6. 1946). Pravno podlago za razlastitev je predstavljala navedba, da zemlje ni obdeloval sam, saj je upokojeni generalmajor in prejema pokojnino. Iz ohranjene korespondence se da sklepati, da je Savin od vzem družinske posesti preživel razmeroma mirno. Iz pisma, ki ga je Zepič pisal Širčevi 2. 1. 1966, razberemo: »Ne bom pa pozabil, s kakšnim stoičnim mirom je on (Friderik Širca, op. p.) prenašal, ko so Vama odvzeli veleposestvo, to je bil strašen udarec, toda on se je pri tem še nasmehnil, ko mi je to opisoval.« Finančno je bil preskrbljen, saj je 26. 2. 1946 vložil prošnjo za pokojnino in kot bivši polkovnik Avstro-Ogrske prejel 8. 3. 1946 odobritev Ministrstva narodne odbrane FNRJ. Huje je bilo, ko so mu lokalne oblasti želele odvzeti celo delovno sobo. Posredovati je moral Odsek za glasbo pri Ministrstvu za prosveto v Ljubljani, češ da ima skladatelj Risto Savin kot kulturni delavec vsekakor pravico

do posebne delovne sobe. Ena od možnih razlag za takšno ravnanje se mogoče skriva v iskričem razmišljanju domačina Miloša Mikelna, ki je razpravljal o nujnosti in potrebi kulture kot osnovi, brez katere noben vladajoči razred ne more obdržati oblasti. V letu 1959, ko je prispevek nastal, so se politične razmere sicer že nekoliko umirile, ne pa povsem, in vodilna misel Mikelnevega besedila je, da tisti, ki vlada, v konkretnem primeru je bil to delavski razred, brez razvijanja kulture ne bo ohranil svojih pridobitev. Zato je svaril pred odnosom do kulture, kot ga je poznal v svojem okolju. Takole je med drugim zapisal: »Delavci, ki sedijo v okrajnih in republiških zborih, odločajo o ustanavljanju in ukinjanju kulturnih ustanov, o njihovih proračunih, o umetniških dodatkih kulturnikov, ki delajo v teh ustanovah. Mnogo bolj kot v središču občutimo to dejstvo v provinci. Ampak delavci kažejo tudi nekakšno neugodje nad kulturo. Delno jim je celo zoprna, ker je bila še pred leti sestavni del življenja njihovih izkoriščevalcev, ker je bila eden izmed faktorjev, ki so izkoriščevalce napravljali »večvredne«, jih usposabljali za vladanje, za oblast, torej za izkoriščanje.« (Mikeln, 1959, str. 66)

Po smrti Friderika Širce je skrb za njegovo dediščino prevzela vdova Olga Širca, ki jo vsi omenjajo kot energično in temperamentno osebo. Iz ohranjene korespondence je razvidno, da si je zadala dve nalogi: da se objavi čim večje število glasbenih del pokojnega soproga in da ohrani rojstno hišo Rista Savina in v njej uredi spominsko sobo ali muzej. Pri prvi nalogi ji je bil v veliko pomoč Ludvik Zepič (1887-1971). Zepič in Širca sta kljub razliki v letih premogla pomembno skupno točko: obema je glasba pomenila tisto najpomembnejše v življenju in oba sta svoji delovni karieri preživela v službah, ki sta bili v neskladju z njunim temeljnim nagnjenjem. Tako kot Širca si je tudi Zepič priskrbel temeljito glasbeno izobrazbo, sicer pa vse do upokojitve v letu 1949 delal v zavarovalni banki Slavija. Po upokojitvi se je honorarno zaposlil v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, kjer je urejal glasbeno zbirko. Popisal je Savinovo glasbeno zapuščino ter poskrbel za sistematično hranjenje skladb Rista Savina v

Glasbenem oddelku NUK. Zepič je bil častilec glasbe; le skozi to optiko lahko razumemo njegovo dolgoletno potrpežljivo in vztrajno pomoč Olgi Širca pri pripravi in izdaji Savinovih glasbenih del. Olga kljub finančno težkim časom namreč ni pomišljala in je številne prepise, ki jih je bilo potrebno opraviti pred izdajo, financirala sama. Zaradi vsesplošnega poveljnega pomanjkanja je Olga s pomočjo sorodnikov na Dunaju reševala številne danes marginalne, takrat pa velike probleme, med drugim tudi nabavo kvalitetnega notnega papirja.

Vdova Olga Širca in Ludvik Zepič sta se v naslednjih letih sistematično trudila, da spomin na Savina ne bi zamrl. V letu 1949, ko naj bi skladatelj praznoval svojo devetdesetletnico, so s pomočjo Društva skladateljev Slovenije 9. 10. odkrili na rojstni hiši spominsko ploščo slovenskemu skladatelju Ristu Savinu. Uvod v slovesnost je 8. in 9. oktobra 1949 v Žalcu in Celju predstavljal koncert v počastitev devetdesetletnice skladateljevega rojstva. Ob stoletnici njegovega rojstva je leta 1960 potekal koncert študentov Akademije za glasbo v Ljubljani (Klemenčič, str. 289). Maja istega leta so v Celju v okviru Mladinskega pevskega festivala odprli razstavo Savinovih del. Vsaj po Zepičevem mnenju je skupni trud obrodil sadove. 2. 4. 1967 je Olgi napisal: »Sicer se pa Savinovo ime kar pogosto čita v javnosti.«

O prizadevanjih Olge Širca, da ohrani rojstno hišo kot materialni spomin na svojega moža, si lahko ustvarimo zgolj približno podobo iz posamičnih dokumentov in zapisov, ki so se ohranili v Savinovi pisni zapuščini v Žalcu in v Osrednji knjižnici Celje. Da je Olga že leta 1949 razmišljala o spominski sobi Rista Savina kot obliki trajnega spomina na njegovo osebnost in delo, razberemo iz pisma, ki ga je poslal Olgi 3. 3. 1949 Franc Geinsperger, Savinov na Dunaju živeči nečak. O tej nameri nas prepriča tudi potrdilo z dne 25. 3. 1949, iz katerega je razvidno, da sta na Olgino iniciativa Anton Stupica, upravitelj Mestnega muzeja Celje in zaupnik Zavoda za spomeniško varstvo Slovenije, in znani žalski umetnik Eduard Salesin, od takratne KLO Žalec pridobila zagotovilo, da bo stanovanje umrlega Rista Savina zaščiteno in da ostane sta-

novanje vdove nedotaknjeno. Dve sobi, kjer je Savin umetniško deloval, naj bi predvidoma spremenili v lokalni muzej skladatelja Rista Savina. Toda potrdilo očitno ni zadostovalo in problemi so se vrstili. Olga se je v svoji nameri počutila ogroženo; 3.6.1949 je pisala Bogomilu Gerlancu, da je bila dan poprej ponovno v hiši višja stanovanjska komisija iz Celja. Rekli niso nič, piše Olga, boji pa se preganjanja in se sprašuje, od kod bo prišel naslednji napad. Z istim poročilom se je obrnila tudi na Antona Stupico (Stupica, 22, 25). Vprašanje je očitno ostalo odprto še vsa petdeseta leta, potem pa leta 1959 sporoča Ludoviku Zepiču, da je vložila pismo prošnjo o zaščiti Savinove rojstne hiše (Stupica, 26). Dokument, ki je dejansko zaščitil hišo Rista Savina, je izdal Zavod za spomeniško varstvo 5.5.1962. Zepič je vdovo Olgo vseskozi podpiral, saj jo je še 2.1.1966 v pismu posvaril, naj bo taktna do ljudske oblasti in ji priporočil: »Vse, kar je v zvezi z domom, naj ostane ohranjeno in nedotaknjeno.«

Olga Širca je umrla 5.8.1969 in ker je bila brez dedičev, je leta 1971 prešlo stanovanje v hiši št. 25 na Šlandrovem trgu v prvem nadstropju s pripadajočimi nepremičninami vred v upravljanje Občine Žalec. Z njimi vred se prešle v pristojnost občine premičnine, ki so imele muzejsko vrednost. Iz zapuščine so bila izvzeta le osebna volila Olge Širca posameznikom (Sklep, 1971), glasbena zapuščina - rokopisi, prepisi in tiski skladb, libretov itd. z delno ohranjeno korespondenco in slikovnim gradivom ter z deli drugih skladateljev - pa je bila predana glasbeni zbirki Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani (Klemenčič, 1978, str. 286).

Savinova rojstna hiša, ki jo je po novem upravljalna Kulturna skupnost občine Žalec, je tako postala hiša lepih umetnosti. Klemenčič navaja, da je bila iz ohranjene dediščine urejena spominska soba Rista Savina in odprta 7.7.1971 (Klemenčič, 1978, opomba 8, str. 290); nekateri drugi viri trdijo, da naj bi bila urejena že v šestdesetih letih. V hiši je našla svoj prostor za razstavljanje tudi likovna sekcija »Svobode« Žalec. V Savinovem likovnem salonu se je v naslednjih letih zvrstila vrsta likovnih razstav, prva v

letu 1972 pod naslovom Slovensko slikarstvo do impresionizma (Božiček, 1983, str. 278).

Leta 1992 je Savinova hiša pod vodstvom Zavoda za kulturo Žalec doživela vsebinsko prenovu. Razstava o Ristu Savinu je bila ponovno postavljena, tokrat pod strokovnim vodstvom Pokrajinskega muzeja Celje. Poleg spominske sobe so v prvo nadstropje umestili še Galerijo Doreta Klemenčiča Maja, ki jo je nevsiljivo dopolnjevalo pohištvo iz Savinove hišne opreme (Moškon, 1998, str. 162). V marcu 2000 je bil vsebinski koncept galerije dopolnjen: nastala je stalna zbirka savinjskih likovnih umetnikov. Kot pove že naslov, so v galeriji razstavljena dela pomembnih domačih likovnih ustvarjalcev – preteklih in sedanjih.

Z novo energijo je ponovno zaživel Savinov likovni salon, saj so v njem postavili letno po osem razstav znanih likovnih ustvarjalcev (Krčmar, 1998, str. 151-152). V pritličju Savinove hiše so v devetdesetih letih odprli prodajno-razstavno Galerijo Oskarja Kogoja; po njeni preselitvi v Celje se je v njene prostore umestil Turistično informacijski center Žalec. Od leta 2003 dalje je skrb za vsebino Savinove hiše prešla na Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec. Potrebe in pričakovanja obiskovalcev se spreminjajo in rastejo, zato je potrebno iskati nove koncepte. Zanimivo dodatno ponudbo predstavljajo glasbeni večeri na notranjem dvorišču Savinove hiše.

Savinovo glasbeno zapuščino, razen nekaj drobcev, hrani glasbena zbirka Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Ostala premična dediščina Rista Savina, ki jo hranita Medobčinska splošna knjižnica in Zavod za kulturo, šport in turizem v Žalcu, je sestavljena iz listinskega gradiva ter iz osebnih predmetov in hišne opreme Savinove hiše. Domoznanski oddelek Medobčinske splošne knjižnice v Žalcu je varuh obsežnega listinskega gradiva iz skladateljeve zapuščine in širše družine Širca. Med drugim so se ohranile poslovne listine Širčevih od začetka 19. stoletja naprej; kot zanimivost velja omeniti poročno pogodbo Friderikovih staršev, sklenjeno med Ernestom Širco kot ženinom in Barbaro Žuža kot nevesto, datirano z 19. 1. 1845. Za zgodovin-

sko antropologijo je zanimiva obsežna korespondenca Friderika z družinskimi člani, predvsem materjo in bratom Josipom, očetom Ernestom in sestro Marijo. Njen odhod leta 1868 na moževdom na Koroškem je takrat komaj devetletni Friderik doživljal kot težko izgubo. Povsem nepričakovan vpogled v družinska razmerja nudijo tudi trije dnevniki iz obdobja od 1849 do 1851, ki jih je pisala Friderikova mati Babette. Danes so prevedeni in objavljeni; čeprav gre za zelo kratke zapise mlade žene in matere, si na njihovi podlagi lahko ustvarimo živo sliko dnevnega utripa v trškem naselju sredi 19. stoletja. Vsa družinska korespondenca, z redkimi izjemami, je v nemškem jeziku.

Predmetno zapuščino, ki je v nadaljevanju te publikacije podrobno popisana, sestavlja zaokrožena celota osebnih in družinskih predmetov, ki odsevajo okus trške sredine, v kateri je skladatelj živel, in položaj ter osebnostne poteze skladatelja samega. Posebnost zbirke predstavljajo številni plakati in priznanja Ristu Savinu ter veliko število družinskih fotografij, kar v drugi polovici 19. stoletja predstavlja prej izjemo kot pravilo. Zapuščina odseva duh časa in sredine, v kateri je nastala, in pride do polnega izraza le kot celota, razstavljena v izvornem ambientu – skladateljevi rojstni in še prej družinski hiši. S tem delom Savinove zapuščine upravlja Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec. V muzeološkem pogledu ima ohranjena materialna dediščina veliko težo: samo z njo je mogoče pričarati v razstavne prostore avtentično vzdušje in tako ustvariti izhodišče za dodatna doživetja obiskovalcev.

VIRI IN LITERATURA

- V tekstu citirana pisma hrani Domoznanski oddelek Medobčinske splošne knjižnice Žalec v fondu Arhivsko gradivo Rista Savina.
- Božiček, 1983: Edmund Božiček, Savinov razstavi salon v Žalcu, v: Savinjski zbornik, V, Žalec, 1983.
- Klemenčič, 1978: Ivan Klemenčič, Trideset let od smrti Rista Savina, v: Savinjski zbornik IV, Žalec, 1978.
- Krčmar, 1998: Anka Krčmar, Zavod za kulturo Žalec, v: Savinjski zbornik, VII, Žalec, 1998.
- Mikeln, 1959: Miloš Mikeln, Zapiski o provincialni kulturi in o kulturi v provinci, v: Savinjski zbornik, Celje, 1959.
- Milena Moškon, Galerija Doreta Klemenčiča-Maja v Savinovi hiši, v: Savinjski zbornik VII, Žalec, 1998.
- Odločba, 15. 4. 1946: Okrajna komisija za agrarno reformo v Celje-okolica, Odločba o razlastitvi, št. 646-30/46, 15. 4. 1946, v: Arhivsko gradivo Rista Savina, Domoznanski oddelek, Medobčinska splošna knjižnica Žalec.
- Odločba, 12. 6. 1946: Okrožna komisija za izvedbo agrarne reforme Celje, št. 832/46, z dne 12. 6. 1946, v: Arhivsko gradivo Rista Savina, Domoznanski oddelek, Medobčinska splošna knjižnica Žalec.
- Poročna pogodba, 1868: Poročna pogodba med Simonom Geinspergerjem in Marijo Schirza z dne 28. 9. 1868, v: Arhivsko gradivo Rista Savina, Domoznanski oddelek, Medobčinska splošna knjižnica Žalec.
- Roš, 1974: Fran Roš, Spomini na Rista Savina, v: Savinjski zbornik III, Žalec, 1974.
- Smrekar, 2009: dr. Borut Smrekar, Opere Rista Savina, v: Sinopsisi Mednarodnega simpozija Friderik Širca-Risto Savin (1859-1948): Osebnost, glasba, pomen, Žalec, 2009.
- Sklep, 1971: Sklep o zapuščinski zadevi po pok. Širca Olgi, roj. Potočnik z dne 16. 2. 1971, kopija, v: Arhiv Zavoda za kulturo, šport in turizem, Žalec.
- Stopar, 1974: dr. Ivan Stopar, Spomeniško varstveni red za mesto Žalec, v: Savinjski zbornik III, Žalec, 1974.
- Stupica 22, 25: Anton Stupica, Iz korespondence, 1942-1967, v: Zbirka rokopisov, Ms 129/ 22 in 25, Domoznanski oddelek, Osrednja knjižnica Celje.
- Stupica, 26: Anton Stupica, Iz korespondence, 1942-1967, v: Zbirka rokopisov, Ms 129/ 26, Domoznanski oddelek, Osrednja knjižnica Celje.

- Vrečar, 1955: Rajko Vrečar, Žalska kronika 1955, tipkopis, v: Zbirka rokopisov, Ms 219, Domoznanski oddelek, Osrednja knjižnica Celje.
- Zimmermann, 2009: dr. Peter Zimmermann, Blišč in beda vojske na primeru generalmajorja Friderika Širce, sinopsis, Mednarodni simpozij Friderik Širca-Risto Savin (1859-1948): Osebnost, glasba, pomen, Žalec, 2009.

FOTOUTRINKI IZ ZAPUŠČINE

BARBARA IN ERNEST ŠIRCA Z OTROKI:
MARIJO, HELENO, JOSIPOM, ERNESTOM IN FRIDERIKOM
sredi šestdesetih let 19. stoletja.

FOTOGRAFIJA MLADEGA FRIDERIKA ŠIRCE

Friderik Širca je oblekel vojaško suknjo z devetnajstimi leti.

SPOMINSKI KOZARCI Z VGRAVIRANIMI ZAČETNICAMI
*so bili v 19. stoletju priljubljeno darilo med prijatelji in
družinskimi člani.*

BARBARA ŠIRCA

Veliko število povečanih fotografij Barbare Širca kaže na izjemno naklonjenost med materjo in Friderikom.

ATRAKTIVNO OBLIKOVANO IMENOVANJE FRIDERIKA ŠIRCE ZA
 ČASTNEGA ČLANA SLOVENSKEGA PEVSKEGA DRUŠTVA EDINOST
 v Žalcu leta 1907

PORTRET FRIDERIKA ŠIRCA

je bil naslikan v letu 1916, ki je bilo prelomno v njegovi vojaški karieri.

ODLIKOVANJE – VITEŠKI KRIŽ LEOPOLDOVEGA REDA,
Z VOJNO DEKORACIJO IN MEČEMA, NA VOJNEM TRAKU

*V času borbe z Napoleonom je cesar Franc I. leta 1808 ustanovil
red, ki ga je posvetil svojemu očetu cesarju Leopoldu II.
Podeljevali so ga zaslužnim za cesarja in domovino.*

ODLIKOVANJE – AVSTRIJSKI CESARSKI RED ŽELEZNE KRONE,
VITEZ 3. RAZREDA, NA TRAKU, Z VOJNO DEKORACIJO IN MEČEMA

Avstrijsko cesarski red železne krone je ustanovil cesar Franc I. leta 1816. Konec leta 1916 so odlikovanju dodali meča za zasluge na bojnem polju.

**ODLIKOVANJE - ZLATI KRIŽ ZA ZASLUGE,
S KRONO, NA VOJNEM TRAKU**

Odlikovanje je ustanovil cesar Franc Jožef I. leta 1849 ob obletnici prevzema oblasti. Podeljeval se je kot priznanje za marljivo in vdano službo cesarju in domovini. Od leta 1914 se je odlikovanje na vojnem traku podeljevalo vojaškim osebam, ki so sodelovale v vojni.

ODLIKOVANJE - NEMŠKI ŽELEZNI KRIŽ 2. STOPNJE, NA TRAKU
*Nemško odlikovanje, ki so ga v času 1. svetovne vojne lahko prejeli
tudi pripadniki avstro-ogrskih enot.*

OLGA ŠIRCA,
kot jo je videl celjski fotograf Martini.

ČAJNA PUNČKA

Elegantna figurica je bila darilo žene Olge.

POSNETEK DELOVNE SOBE RISTA SAVINA
iz leta 1939

DANAŠNJA SPOMINSKA SOBA FRIDERIKA ŠIRCE
je urejena v njegovi nekdanji delovni sobi, kjer je komponiral in ustvarjal.

KLOBUK JE BIL ZAŠČITNI ZNAK RISTA SAVINA.

POPIS ZAPUŠČINE FRIDERIKA ŠIRCE – RISTA SAVINA V SAVINOVHI HIŠI V ŽALCU

Spominska soba Friderika Širce – Rista Savina

- RS-1. Etažera, *ok. 1920, les, krivljen, 60 × 76 × 40 cm.*
Ob preureditvi umaknjena na hodnik.
- RS-2. Savinova rojstna hiša, načrt preureditve, *dat. 22. 2. 1841, papir, koloriran, 57 × 37,5 cm.*
- RS-3. Trosed, *les, nova prevleka, začetek 20. stol., zapisi na desnem naslonilu: Emil Pikel/15. 8. 1927. Tončka Brglez/roj. 4. 8. leto 1908/ Žalec 15. 8./1924. (?) 1916 August. Tončka Brglez/vas Gotovlje/(?), 72 × 106 × 160 cm.*
- RS-4. Miza, *ovalna, les, začetek 20. stol., 81 × 76 × 111 cm.*
- RS-5. Vitrina, *ok. 1920, les, steklo, 170 × 57 × 44 cm.*
- RS-6. Ura, *ok. 1820, les, lakiran, pozlačen, alabaster, 60 × 36 × 12 cm.*
- RS-7. Stol, *ok. 1910, les, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, 59 × 76,5 × 51 cm.*
- RS-8. Miza, *pisalna, ok. 1910, les, deloma rezljan, filc, 102 × 140 × 72 cm.*
- RS-9. Stol, *les, deloma stružen, deloma krivljen, pleten sedežni del, začetek 20. stol., 73 × 63,5 × 51,5 cm.*
- RS-10. Omara, *knjižna, ok. 1910, les, deloma rezljan, steklo, medenina, 216 × 135 × 73 cm.*
- RS-11. Naslanjač, *konec 19./začetek 20. stoletja, les, nova prevleka, 75 × 104 × 95 cm.*
Ob preureditvi umaknjen v sosednji prostor.
- RS-12. Omara, *kotna, ok. 1930, les, steklo, 200 × 125 × 70 cm.*
- RS-13. Brössler, Friderik Širca, *akvarel, sign. in dat. desno spodaj: Brössler, 1916, Onyszkowec, 37,5 × 28 cm.*
- RS-14. Iosie(?) von Petru, *fotografija, fotograf K. u. K. Hof Photograph Rudolf Krziwanek, kabinetni format, posvetilo: Herzlichen Weihnachtsgruß !/ Iosie(?) von Petru/Prag, 24. 12. 901/ Fotografija vložena v kovinski okvir, 31 × 19 cm.*
- RS-15. Josip Germ, Risto Savin za klavirjem, *svinčnik, sign. in dat. Germ, 1903, 45 × 54,5 cm.*
- RS-16. Vera Majdič, *fotografija, 30 × 21,5 cm, posvetilo: Komponistu Lepe Vide/ Vera Majdičeva/ v znak spoštovanja/ Vida 1928–29/.*
- RS-17. Nada Jevdenijević Brandl, *fotografija, 16,5 × 12, 5 cm, posvetilo: Našemu velikemu slovenskemu skladatelju,/ Ristu Savinu poklanja izvajalka njegovih del/ Nada Jevdenijević Brandlova/ koncertna violinistka./*
- RS-18. Listina o podelitvi naziva častni občan občine Žalec Frideriku Širci - Ristu Savinu, *12. 4. 1940, tisk, akvarel, 67,5 × 48 cm.*

- RS-19. Olga Širca, *fotografija*, 16,3 × 21,2 cm, *sign. desno spodaj J Martini Cilli, napis na hrbtni strani: Olga Potočnik, poročena Bergman, vdova Bergman, poročena Širca, žena Rista Savina.*
- RS-20. Blazinica, *žamet, uvezene bele planike*, 40 × 40 cm, *obrabljena.*
- RS-21. Čajna punčka, *porcelan, tkanina*, v 35 cm; *zaščitna kupola, steklo*, v 41 cm.
- RS-22. Lovorov venec, *kovina, posvetilo: Risto Savinu k 80 letnici Žalčanke*, v 24 cm, š 19 cm.
- RS-23. Karnise (3 kosi), *stružen les, ok. 1900, d cca 194 cm.*
- RS-24. Lestenec, *medenina, ok. 1900, steklo, na dve žarnici.*
- RS-25. Lestenec, *medenina, steklo, ok. 1900, na tri žarnice.*
- Predmeti v vitrinah
- RS-26. Medaljon s sliko na naročnem pasku, *kovina, tkanina, steklo, sredina 19. stoletja, pr. medaljona 3,4 × 3 cm, vložena fotografija (kolorirana) Helene Širca (?), fotograf Josef Martini.*
- RS-27. Medaljon, *na traku, kovina, tkanina, steklo, pr. medaljona 8 × 8,5 cm, d traku 16 cm, vložena kolorirana podoba Jezusa med nedolžnimi otročiči, posvetilo: Helena Klara Širza geboren am 12. getauft den 13. August 1847 von deiner Pathin Anna Širza.*
- RS-28. Daljnogled, *v usnjenem etuiju: Neuhofer&Sohn. Hof Optiker und Mechaniker. Wien.*
- RS-29. Čutarica, *kovina, steklo, usnje, s kovinskim kozarčkom.*
- RS-30. Streme s termometrom, *kovina, usnje, d 43,3 cm.*
- RS-31. Granata, *d 15,5 cm, pr. 3,5 cm.*
- RS-32. Vojaška kapa, *službena, s kovinsko priponko, d. čepice 27 cm, priponka 4 × 3 cm; napis na notranji strani kape Budapesti, Tiller sapka, VÁCZI-UTVA 38; napis na priponki FM. EHG. FRIEDRICH.*
- RS-33. Medaljon, *kovina, pr. 4 cm, av. doprsna upodobitev mladega Franca Jožefa I., napis: K. K. FELD.ARTILLERIE.REGIMENT KAISER FRANZ JOSEPH No 1, rv. ERINNERUNG A.D. INHABER. JUBILÁUM. D.K.u.K.CORPS.ARTILL.RGMT.KAISER No8, škatla, papir, pr. 4,7 cm.*
- RS-34. Odlikovanje - spominski križ na mobilizacijo 1912-1913, *na traku.*
- RS-35. Odlikovanje - znak za vojaško službo, *3. stopnja, na traku, v etuiju z oznako: Oest. Ung. Officiers Militärbeamten Verein Wien.*
- RS-36. Odlikovanje - križ za vojaške zasluge, *na traku, v etuiju z oznako K. u. K. Kammer/Juveliere/Rothe/Neffe/Wien.*
- RS-37. Odlikovanje - zlati križ za zasluge, *s krono, na vojnem traku, v etuiju.*
- RS-38. Odlikovanje - oficirski častni znak Rdečega križa za zasluge, *z vojno dekoracijo, na traku, v etuiju z oznako G. A. Scheid/Wien/VI. Gumpendorferstr. 65/Budapest/VII./Hollo-utcza 6.*
- RS-39. Čaka topniškega oficirja, *Avstro-Ogrska, do 1918.*
- RS-40. Odlikovanje - nemški železni križ 2. reda, *na traku.*
- RS-41. Odlikovanje - viteški križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo in mečema, *na vojnem traku, v etuiju z oznako Rozet&Fischmeister*

- RS-42. Odlikovanje – avstrijski cesarski red železne krone, *vitez 3. reda, na traku, z vojno dekoracijo in mečema, v etuiju z oznako K.u.K. Kammer Juweliere Neffe/Wien.*
- RS-43. Pokal, *spominski, kovina, v 10 cm, pr. dna 6 cm, vrezano na dnu SM BUDAPEST 1913*
- RS-44. Paradna oficirska čaka poljskega topništva, *Avstro-Ogrska, do 1918.*
- RS-45. Pisemski pečatnik, *les, kovina, d 7 cm, vrezane inicialke FS.*
- RS-45.1. Pisemski pečatnik, *les, kovina, d 7,5 cm, vrezane inicialke ES.*
- RS-46. Odlikovanje - red sv. Save, *IV. stopnja.*
- RS-47. Cigara, *znamka SUBLIMES, d 13 cm.*
- RS-48. Očala.
- RS-49. Polcilinder, *žamet, usnje, s škatlo, napis Extra j. heinr. JTA K.u.K. Hof-Hutfabrikant Wien. Lambert Chiba Cilli.*
- RS-50. Lovorova veja, *kovina, d 42 cm, trobojnica z napisom: Schirzu Savinu odbor zagrebških gospodža za Strossmayerjev spomenik u znak priznanja i zahvale.*
Ohranjena originalna škatla z *napisom SVEČANA VEČER U SPOMEN BISKUPU STROSSMAJERU na dan 19. 20. i 21. ožujka 1906 u HRV. ZEM. KAZALIŠTU v ZAGREBU. Izdelal: JOSIP ENGELSRATH. Draguljar – Juwelier ZAGREB, Ilica 5. Rieka – Karlovac.*
- RS-51. Cigaretna doza, *srebro, gravirano, ok. 1900, 8 × 10,5 cm, delno poškodovana.*
- RS-52. Suknjič paradne uniforme Friderika Širce.
- RS-52.1 Poprsni vrvice, *pletenina, dvojna, d 81 cm.*
- RS-52.2 Pas, *usnje, kovina, tkanina, d 136 cm.*
- RS-52.3 Torbica za naboje, *kovina, usnje, 9,5 × 14,5 × 3,5 cm, relief habsburškega dvoglavega orla na poklopcu, na straneh upodobljeni trofejni simboli.*
- RS-52.4 Torbica za naboje, *kovina, usnje, 9,5 × 15,5 × 3,5 cm, relief habsburškega dvoglavega orla na poklopcu, na straneh upodobljeni trofejni simboli.*
- RS-53. Boben s tolkačema, *les, koža, kovina, znamka SONOR, v 15 cm, pr. 37 cm.*
- RS-54. Mandolina, *d 90 cm.*
- RS-55. Pepelnik z nastavkom za vžigalice, *medenina, ok. 1890, v 12 cm, pr. 16 cm.*
- RS-55.1 Pepelnik z nastavkom za vžigalice, *medenina, ok. 1890, v 16 cm, pr. 11 cm, žig 153 1530*
- RS-56. Album fotografij družine Širca, *prešano usnje, kovina, inicialki JS, zlata obreza, 24 listov, 37 fotografij, 24 × 20 × 6 cm.*
- RS-56.1 Album fotografij družine Širca, *prešano usnje, kovina, zlata obreza, 23 listov, 43 fotografij, 14,5 × 12,5 × 4 cm.*
- RS-56.2 Album fotografij družine Širca, *prešano usnje, kovina, steklo, zlata obreza, 12 listov, 21 fotografij, 14,5 × 12 × 3,5 cm.*

- RS-56.3 Album fotografij družine Širca, *prešano usnje, kovina, zlata obreza, 13 listov, 26 fotografij, 15 × 11,6 × 3 cm.*
- RS-56.4 Album fotografij, *12 listov, 17 fotografij, 26,5 × 21 × 2,5 cm.*
- RS-56.5 Album fotografij družine Širca, *žamet, kovina, 71 fotografij, 26,7 × 22, 2 × 8 cm.*
- RS-57.1 Svečnik, *medenina, ok. 1890, v 12, 5 cm, pr. 12 cm, brez vložka.*
- RS-57.2 Svečnik, *medenina, ok. 1890, v 13 cm, pr. 12 cm.*
- RS-58. Črnilnik, *medenina, ok. 1890, 13 × 22,5 × 22,5 cm.*
- RS-59. Podložek za odlaganje pisalnega pribora, *medenina, ok. 1890, 5,5 × 24,2 × 13,8 cm.*
- RS-60. Pivnik, *medenina, ok. 1890, 11 × 13,5 cm.*
- RS-61. Črnilnik z dvema posodicama, *posrebrjena medenina, steklo, ok. 1890, vtisnjena št. 827, 6,5 × 27 × 16,6 cm.*
- RS-62. Kozarec, *z ročajem, spominski, steklo, drsano okrasje, monogram JS, druga polovica 19. stol., v 9,7 cm, pr. 7 cm.*
- RS-63. Kozarec, *spominski, steklo, monogram FS, drsano okrasje, druga polovica 19. stol., v 9,7 cm, pr. 6,3 cm.*
- RS-64. Trobojnica, *modro-bela-rdeča, napis: Narodno gledališče v Mariboru avtorju Lepe Vide 2. decembra 1939.*
- RS-65. Sponka, *upodobljena planika s cepinom in skalnim kladivom, pr. 4,5 cm.*
- RS-66. Trobojnica, *belo-modra-rdeča, napis: Skladatelju Ristu Savinu ob 80 letnici Sokol Žalec.*
- RS-67. Nalivno pero, *znamka: Penkala Fountainpen Edmund Moste & Co A. G.*
- RS-68. Ernest Širca, *po 1880, fotografija, vizitni format, fotograf J. Schretter.*
- RS-69. Barbara Širca, *roj. Žuža, ok. 1870, fotografija, vizitni format.*
- RS-70. Marija Širca, *ok. 1870, fotografija, vizitni format.*
- RS-71. Helena Širca, *pred 1868, fotografija, vizitni format.*
- RS-72. Ernest Širca, *junior, po 1870, fotografija, vizitni format.*
- RS-73. Friderik in Josip Širca, *ok. 1878, fotografija, vizitni format, fotograf M. Zanutto/Graz.*
- RS-74. Pepi Žuža, Josip Širca, Ernest Širca, Rudolf Žuža, Friderik Širca, *ok. 1878, fotografija, kabinetni format.*
- RS-75. Tloris trga Žalec 1883, *papir, 28,5 × 42 cm, napis: Markt Sachensfeld, dat. 9. Juni 1883.*
- RS-76. Friderik Širca na konju, *po 1913, fotografija, 14 × 18,5 cm.*
- RS-77. Polkovnik Vukadinović, 1907, *fotografija, 20,4 × 10,9 cm, fotograf Hirsch József/ Lugos/Herkulesfurdo.*
- RS-78. Friderik Širca s prijateljem, 1886–1888, *fotografija, fotograf A. Schädler/Sarajevo, 16 × 11 cm.*
- RS-79. Pes Borka, *fotografija, fotograf Georg Knittel, vizitni format.*
- RS-80. Friderik Širca, Praga 1901–1903, *fotografija, fotograf J. F. Langhans, 16 × 10,5 cm.*
- RS-81. Olga Širca, *roj. Potočnik, fotografija, 12,5 × 7,5 cm.*

- RS-82. Friderik Širca in Olga Širca, 1937, *fotografija*, 10,8 × 7,5 cm.
- RS-83. Delovna soba Friderika Širce – Rista Savina v rojstni hiši v Žalcu, 1937, *fotografija*, 10,8 × 7,5 cm.
- RS-84. Čestitka ob 80-letnici Rista Savina, *Glasbena matica v Ljubljani*, 18. 7. 1939, *papir*, 23 × 33 cm.
- RS-85. Koncertni program 2. 3. 1912, *plakat, papir*, 20 × 26 cm.
- RS-86. Lepa Vida, 30. 11. 1928, *plakat, papir*, 19,5 × 27,5 cm.
- RS-87. Matija Gubec, *plakat, papir*, 18 × 29,8 cm.
- RS-88. Koncertni spored ob 80-letnici Rista Savina, *plakat, papir*, 24,5 × 15,5 cm.
- RS-89. Poslednja straža. Božično drevo, Ljubljana, 19. 12. 1907, *plakat, papir*, 48,7 × 32 cm.
- RS-90. Koncert v proslavo ujedinjenja, Celje, 1. 12. 1923, *plakat, papir*, 30 × 23 cm.
- RS-91. Gosposvetski sen, 1. 12. 1923, Ljubljana, *plakat, papir*, 48 × 32 cm, *tisk Učiteljska tiskarna v Ljubljani*.
- RS-92. Lepa Vida, Ljubljana, 18. 12. 1909, *plakat, papir*, 49 × 35 cm, *tisk Dragotin Hribar v Ljubljani*.
- RS-93. Voščilo za god, Friedrich Schirza, 12. 1. 1868, *papir, barvna cvetlična vinjeta*, 21 × 14 cm.
- RS-94. Voščilo očetu za god, Josef, 1866, *papir, barvna vinjeta s cveticami in pokrajino*, 20,5 × 23,8 cm.
- RS-95. Pismo Friderika Širce materi, Sarajevo, 28. 12. 1887.
- RS-96. Voščilo očetu za god, Maria Schirza, 1859, *papir, reliefni okras*, 15,3 × 10 cm.
- RS-97. Voščilo očetu za god, Ernest Schirza, 1861, *papir, medaljon, relief, v medaljonu Jezus s hostijo*, 21 × 13,8 cm.
- RS-98. Voščilo očetu za god, Fridrih, 1866 (*v slovenskem jeziku*), *papir, medaljon s cvetličnim venčkom*, 20,5 × 13,8 cm.
- RS-99. Voščilo očetu za god, Helena Schirza, *papir, medaljon, relief, v medaljonu angela varuha*, 21 × 13,7 cm.
- RS-100. Vizitka s povabilom na večerjo (*Freiherr und Freifrau von Seckendorf – Hauptmann Herr Schirza*), *papir, ročni izpis, tisk Günther, Berlin, (?)*.
- RS-101. Vizitka s povabilom na čaj (*Der kommandierene General in Budapest und Frau von Tersztyanszky, Budapest, 31. 3. 1914 – Herr Oberst Schirza*), *papir, ročni izpis, tisk*.
- RS-102. Vabilo na sprejem nadvojvode Carla Ludwiga (*Das Festcomite, 25. 7. 1885 – Lieutenant Fridrich Schirza*), *papir, ročni izpis, tisk J. Muhr-Villach*.
- RS-103. Vizitka s povabilom na večerjo (*Herr Erzherzog Leopold Salvator, 30. 5. 1913 – Oberstleutnant Friedrich Schirza*), *papir, ročni izpis, tisk*.
- RS-104. Dopisnica Slavka Osterca generalu Ristu Savinu, 20. 9. 1936.

- RS-105. Lastnoročno pisani spomini Rista Savina na prehojeno glasbeno pot, *2 lista, papir, 34 × 31 cm.*
- RS-106. Notni zapis Rista Savina (Abendfriede, Ludwig Eichardt), *notni papir, 33 × 25 cm.*
- RS-107. Vizitke Friderika Širce - Rista Savina
vizitka: *Generalmajor Friedrich Edl. von Schirza Sachsenfeld, 6 × 9,6 cm;*
vizitka: *Oberstleutnant Friedrich Schirza, Kommandant des k. und k. Feldkanoneregiments № 10, Budapest, Ujpesti rakpart 6/a.*
Revers, *Herzlichste Gratulation! 2/4.1913, (izpisano), 7,2 × 11,6 cm;*
vizitka: *RISTO SAVIN (FRIDERIK PL. ŠIRCA), ŽALEC, 5,7 × 9,4 cm;*
vizitka: *Friedrich Schirza, k. k. Artillerie - Lieutenant.*
- RS-108. Dokument z dne 17. 4. 1946, *Vlada Ljudske Republike Slovenije, Ministrstvo za prosveto, Šef odseka za glasbo, Pavel Šivic, žigosan, lastnoročno podpisan.*
- Popis zapuščine Friderika Širce – Rista Savina v ostalih razstavnih prostorih in depoj
- RS-109. Kredenca, *les, marmor, ogledalo, steklo, fasetirano, ok. 1910, 145 × 196 × 64,8 cm.*
- RS-110. Trosed, *sredina 19. stol., les, nova prevleka, 102 × 183 × 83 cm.*
- RS-111. Predalnik s poklopno pisalno ploščo, *ok. 1830, les, furnir, originalno okovje, 110 × 128,5 × 63 cm.*
- RS-112. Predalnik, *ok. 1820, les, furnir, originalno okovje, 92 × 125 × 61,5 cm.*
- RS-113. Predalnik s poklopno pisalno ploščo, *ok. 1820, les, furnir, originalno okovje, 126 × 107 × 62 cm.*
- RS-114. Naslanjač, *ok. 1900, les, krivljen, mreža na sedežnem delu, 82 × 62 × 54 cm.*
- RS-115. Kredenca, *ok. 1900, les, marmorna plošča, fasetirano steklo, ogledalo, 182 × 101 × 52,5 cm.*
- RS-116. Etažera, *ok. 1900, stružen les, 95 × 55 × 27,5 cm.*
- RS-117. Stojalo za rože, *ok. 1900, les, 123,6 × 37 × 26,7 cm.*
- RS-118. Ogledalo, *ok. 1920, fasetirano, 102 × 66 cm.*
- RS-119. Palica, *sprehajalna, les, gumijast zaključek, d 91 cm.*
- RS-120. Stojalo za note z nastavki za sveče, *konec 19. stoletja, stružen les, 147 × 76 × 32,5 cm.*
- RS-121. Sobni bide, *ok. 1900, les, porcelan (Villeroy Boch), 44 × 54 × 32,5 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-122. Slikarsko stojalo za slikanje v naravi, *3 kosi, les, kovina, v 132,5 cm v 152 cm, v 162,5 cm.*
- RS-123. Španska stena, *trodelna, les, tkanina, 141 × 145 cm.*
- RS-124. Omara, *knjižna, konec 19. stol., les, 186 × 110 × 46 cm.*
- RS-125. Tamburica, *vžgano: T. KOVAČIČ, d. 87,4 cm*
- RS-126. Risto Savin, 1907, *fotografija, fotograf Kulčar, 45,5 × 46,5 cm.*

- RS-127. Brössler, Friderik Širca, *akvarelirana risba, dat. in sign. desno spodaj*
Brössler, 1916, 34,5 × 25 cm.
- RS-128. Družina Ernesta in Barbare Širca, *pred 1868, fotografija,*
14,5 × 19 cm, vložena v paspartu, uokvirjena, les rezljan, 43 × 49 cm.
- RS-128.1 Družina Ernesta in Barbare Širca, *pred 1868, fotografija,*
14,5 × 19 cm, karton, 26,2 × 30,9 cm.
- RS-129. Risto Savin, *fotografija, 29 × 23 cm.*
- RS-130. Nagrobnik Rista Savina, *fotografija (2 kosa), 18 × 13 cm.*
- RS-131. Helena Širca, *fotografija, retuširana, 13 × 9,5 cm.*
- RS-132. Portret mladenke, *tisk, 19,8 × 14,3 cm.*
- RS-133. Nikola Zec, 1917, *fotografija, 15,4 × 10,7 cm, karton, 25,3 × 19,4 cm,*
posvetilo: Svome milome Risti Savinu / u znak prijateljstva i odličnog /
štovanja / Nikola Zec / Wien 3. XII. 17.
- RS-134. Ludwig Michalek, Schumann, *tisk. Gezeichnet und radirt von Ludwig*
Michalek. New York Fishel & Schwartz. Verlag von V. A. Heck in Wien.
Déposé. 45,5 × 32 cm.
- RS-135. Ludwig Michalek, Beethoven, *tisk. Gezeichnet und radirt von Ludwig*
Michalek. New York: Fishel. Adler & Schwartz. Druck v. J. Pisani. Verlag
von V. A. Heck in Wien. Déposé. 44,7 × 32 cm.
- RS-136. Jan Oeltjen, Godalni kvartet, *grafika, sign. desno spodaj J. Oeltjen,*
levo Igl. M. 33, 20,5 × 26,8 cm (39,5 × 31,4 cm).
- RS-137. Skupina mladeničev, *fotografija, izpisano Marburg 1894, fotograf*
Heinrich Krapek, Marburg a/a Drau u. Carlstadt, Croatien, 19 × 25,5 cm.
- RS-138. Josip Širca, 1889, *povečana fotografija, sign. A. Sturm, Wien 89,*
50 × 40 cm.
- RS-139. Barbara Širca, roj. Žuža, *povečana fotografija, 55 × 45 cm.*
- RS-140. Gerard Terborch, Das Konzert, *grafika, 39 × 28 cm (45,3 × 35,3), na*
hrbtmi strani Königl. Gemälde – Galerie zu Berlin.
- RS-141. Max Levis, Traumerei, *tisk, sign. desno spodaj Max Levis/1900,*
30 × 52 cm.
- RS-142. Portret deklice, *tisk, izpisano 197/6, 22 × 14,3 cm.*
- RS-143. Mutter und Kind, *tisk. Gest: Von Hermann Eichens in Paris. Verlag*
von H. Schönlein in Stuttgart. Druck v. I. Niederbüchl in Stuttgart.
47,5 × 33,5 cm (56,5 × 43 cm).
- RS-144. Alexander Rothaug, »Für's Vaterland«. Husaren in Russisch-Polen.
Österreich-Ungarische Wehrmacht im Weltkrieg. 1915, *tisk. Original-*
lithographie von Alexander Rothaug. Offizieller Kriegsbildverlag, Wien.
Druck des K. u. K. Militär-Geograph. Instituts. 51 × 58 cm.
- RS-145. Kolaž fotografij z naslovom Naši najdražji, *mere z okvirjem*
57 × 49 cm.
- RS-146. E. Senica, Paviljon ob poti, *akvarel, sign. in dat. E. Senica, 1919,*
19,5 × 28,6 cm.
- RS-147. Risto Savin, 1914, *fotografija, sign. desno spodaj Falus 914,*
14,7 × 10,2 cm.

- RS-148. Žalski veljaki, *trideseta leta 20. stol., fotografija, fotograf Atelje Pelikan Celje, 28,5 × 39,4 cm.*
- RS-149. Listina o podelitvi reda sv. Save, *IV. red, 1921, 47 × 39,5 cm.*
- RS-150. Konj, *fotografija, 12 × 17 cm, karton krašen, 22 × 25 cm.*
- RS-150.1 Olga Bergmann in dr. Rihard Bergmann na poročni dan, *2. 4. 1913, fotografija, 22 × 28,7 cm, karton, 34,5 × 42,5 cm.*
- RS-150.2 Olga Bergmann in dr. Rihard Bergmann na poročni dan, *2. 4. 1913, fotografija 21,3 × 28 cm, paspartu, 35 × 41,6 cm.*
- RS-150.3. Posvetilo: *An Parthenopes elyeischen Gestaden / am grabe Meister Vergils pflückte ich / Ihnen dies reis aks Zeichen der Freund / schaft als Symbol des Zukunft / Neapel 15/II 1905. Podpis nečitljiv, karton, 30 × 25 cm, samo delno ohranjeno.*
- RS-150.4 Skupina moških, *fotografija, 13 × 18 cm, pri strani izpisani priimki.*
- RS-150.5 Klub veteranov Ptuj (?), *ok. 1930, fotografija, fotograf Foto-central / Ptuj / Prešernova ul. 19, 14,6 × 19,6 cm, karton 23,5 × 30,3 cm.*
- RS-150.6 Konj, *zapis na hrbtni strani Savinov konj, fotografija, 10, 6 × 15 cm, fotograf Schäffer Armin / Fényképészeti műterme / Budapest / VIII. József körút 51, karton, 18 × 22 cm.*
- RS-150.7 Družina Geinsperger (?), *fotografija, 19,5 × 14,5 cm, fotograf Franz Reiter/Wolfsberg/Kärnten, karton, 33 × 25 cm.*
- RS-150.8 Friderik Širca - Risto Savin na mrtvaškem odru, *fotografija, 10,5 × 15 cm, vložena v etui, 13,5 × 18,5 cm.*
- RS-150.9 Olga Širca, roj. Potočnik, *fotografija, sign. desno spodaj J. Martini Cilli, 16,5 × 21,5 cm, karton, 25 × 33 cm.*
- RS-150.10 Friderik Širca - Risto Savin, *1914, fotografija, sign. desno spodaj Falus, 914, 22 × 16,1 cm, vložena v mapo z označbo Falus Pezic / Fenykepszalom / Budapest Lipót körút (?), 39,5 × 30 cm.*
- RS-150.11 Friderik Širca - Risto Savin na vrtu, *fotografija, 16,6 × 21,5 cm, vložena v paspartu, 29,7 × 35 cm.*
- RS-150.12 Friderik Širca - Risto Savin med kadeti, *fotografija, fotograf F. Komm, 17,8 × 24 cm, karton, 29,8 × 36,8 cm.*
- RS-150.13 Del stavbnega pročelja, *fotografija, 24,8 × 31,5 cm, paspartu, 29,7 × 35 cm.*
- RS-151. Cecil Aldin, »Mated«, *koloriran tisk, Entered at Stationers' Hall - Copyright - Entered according to Act of Congress in the year 1901 by Lawrence & Bullen Ltd in the Office of Librarian of Congress at Wshington. Copyright 1901. Published by Lawrence & Bullen Ltd 16. Henrietta Street Covent Garden. London W.C., 38 × 61,4 cm (46,5 × 68,2 cm).*
- RS-152. Imenovanje pl. Širca Friderika, *generala v pok. za častnega člana Veteranskega društva v Ptuj, litografija, sign. P. Faber, No 961, dat. 1. septembra 1935, 35 × 51 cm (46 × 62,5 cm).*
- RS-153. Spominska listina, *ki so jo Žalčani podelili Risto Savinu ob podelitvi reda sv. Save, 5. 3. 1922, akvarel, 63,5 × 47 cm.*

- RS-154. Ženska s pajčolanom, *fotografija*, 22 × 16,5 cm.
- RS-155. Čistilec za puškino cev, 2 kosa, d 22 cm.
- RS-156. Posmrtna maska Rista Savina.
- RS-156.1 Plošča, *marmor*, 40 × 51 × 1,7 cm, *uklesan lovorov venec in napis RISTO SAVIN 1859–1948*.
- RS-157.1 Etui, *usnje*, *uvezeno cvetje*, *kovina*, 14 × 8,5 cm.
- RS-157.2 Etui, *usnje*, *uvezeno cvetje*, *kovina*, *blago*, 13,5 × 7 cm.
- RS-157.3 Etui, *usnje*, *kovina*, 13,7 × 11 cm.
- RS-157.4 Etui, *usnje*, *kovina*, 14 × 10,5 cm.
- RS-157.5 Denarnica, *usnje*, *B. Boken, Wien*, 20 × 13 cm.
- RS-157.6 Denarnica, *usnje*, 16 × 11 cm.
- RS-158. Beležnica, *usnje*, *papir*, *zlata obreza*, 11,5 × 7,5 cm.
- RS-159. Povečevalno steklo v etuiju, *les*, *steklo*, *usnje*, 26,5 × 17 cm.
- RS-160. Komplet pribor za geometrijsko risanje, *A. Löffler, Wien*, *usnje*, 22 × 9,5 cm.
- RS-161. Friderik Širca – Risto Savin, 1914, *fotografija*, *sign. desno spodaj Falus, 914*, 22 × 16,1 cm, *vložena v mapo z označbo Falus Pezc/Fenykepszalom/Budapest Lipót korút (?)*, 39,5 × 30 cm.
- RS-162. Očala
- RS-162.1 Ščipalnik, *črn etui*, *usnje*, d 9 cm.
- RS-162.2 Ščipalnik, *rjav etui*, *usnje*, d 9,5 cm.
- RS-162.3 Očala z zatemnjenimi stekli, *kovinski držali*, *etui*, *usnje*, d 11,6 cm.
- RS-162.4 Očala z zatemnjenimi stekli, *kovinski držali*, d 11,5 cm.
- RS-162.5 Očala, *etui*, *napis: Optičar Kirschl Zagreb*, d 11,5 cm.
- RS-162.6 Očala, *kovinska držala*, *etui*, *usnje*, d 12 cm.
- RS-162.7 Očala, *plastičen okvir*, *etui*, *usnje*, d 11,5 cm.
- RS-162.8 Očala, *sončna*, *plastičen okvir*, d. 14,2 cm.
- RS-163. Netti Širca, ok. 1850, *dagerotipija*, 7 × 6 cm, *vložena v okvir*, *usnje*, 12,7 × 9,5 cm.
- RS-163.1 Fanny Širca, ok. 1850, *dagerotipija*, 7,2 × 5,6 cm, *vložena v okvir*, *žamet*, 12,5 × 9,7 cm.
- RS-164. Okrasna igla, *inicialke*, d 7,6 cm.
- RS-165. Obesek s tremi poldragimi kamni, *na dvojni vrivci*, d 31 cm.
- RS-166. 1. križec, *kovina*, 8,1 × 4,1 cm, *predrtine*, *žig*.
- RS-166. 2. križ, *kovina*, 14,5 × 7 cm, *z obešanko*.
- RS-167. Ura, *žepna*, *Junghaus*, pr. 5 cm, *verižica* 30 cm, št. 0512237.
- RS-168. Ustnik za cigarete, *slonova kost*, *etui*, *usnje*, *žamet*, d 13,5 cm.
- RS-169. Medaljon, *silhueta moškega v profilu*, *steklo*, *črno-zlato*, *inicialke JS*, *konec 18., začetek 19. stoletja*, 6 × 4,2 cm.
- RS-170. Ploščica, *kovina*, *vgravirano J. Širca*, 12 × 3 cm.
- RS-171. Merilo, *les*, d 94 cm.
- RS-172. Spominska medalja ob ustanovitvi Joanneumu, 1811, *srebro*, pr. 4,9 cm. Av.: pročelje Joanneuma, napis: E: H: IOHANN V. OEST/IOANNEUM/CESTIFTET D 16 JUL 1811. Rv.: štajerski panter, muza z

- zvitkom (GE: / SCHICH: / TE DER / STEIER / MARK) in učencem, napis: SIE LEHRE DICH / DER VAETER WERTH / ZU SEYN.*
- RS-173. Spominska medalja Josipa Jelačića, *kovina, pr. 4 cm. Av.: doprnsni profil Jelačića, napis: JOSEPH FREIHERR V. JELLACHICH. BANUS V. KROATIEN/GEBOREN D. 16. OKTOBER 1801. Rv.: dvoglavi orel v borbi, napis: FÜR KAISER GESETZ U. GLEICHBERECHTIGUNG D. NATIONALITAETEN.*
- RS-174. Kovinska glava z merilom, *v 8 cm, pr. dna 8,9 cm.*
- RS-175. Škatla spominskih trakov, *obdelih.*
- RS-175.1 Trobojnica, *razrezana v trakove; uvezeno: Lepa Vida, 18/IX 20.*
- RS-175.2 Madžarska trobojnica. *Natisnjeno: Eljen a haza! Eljen a hadsereg! Eljen a háború!*
- RS-175.3 Trobojnica s kovinskimi resami; *rdeča-bela-modra;*
- RS-175.4 Trobojnica bela-modra-rdeča. *Napis: Ob 80-letnici. Prost. gas. četa Žalec. Skladatelju RISTU SAVINU.*
- RS-175.5 Trobojnica. *Napis: SKLADATELJU GOSPOSVETSKEGA »SNA« GOSPOSVETSKI ZVON.*
- RS-175.6 Svečani trak v barvah Mestne občine Celje. *Napis: Mestna občina Celje;*
- RS-175.7 Trobojnica, *modro-belo-rdeča, s kovinskimi resicami. Napis: RISTU SAVINU za 80-letnico. Celjsko pevsko društvo 10. 6. 1939.*
- RS-175.8 Trobojnica, *modro-bela-rdeča. Napis: SLOVENSKI VOKALNI KVINTET SKLADATELJU RISTO SAVINU.*
- RS-175.9 Trobojnica, *belo-modra-rdeča, kovinske resice. Napis: Skladatelju RISTU SAVINU. Ob 80-letnici Gasilske čete obč. Žalec.*
- RS-175.10 Trobojnica, *modro-bela-rdeča. Napis: Glasbena matica v Celju.*
- RS-175.11 Trobojnica, *modro-bela-rdeča, kovinske resice. Napis: Celjsko pevsko društvo Oljka.*
- RS-175.12 Trobojnica, *modra-bela-rdeča. Napis: Skladatelju Matija Gubca. Žalčani.*
- RS-176.1 Odlikovanje – častna medalja Rdečega križa za zasluge, *z vojno dekoracijo, bronasta, na traku, v etuiju z oznako izdelovalca V. Mayer's Söhne Wien.*
- RS-176.2 Spominski medaljon Franca Bauerja, *kovina, av. profil moškega in napis: 50. Jähriges Schützen Jubiläum von Franz Bauer / 1859-1909 / Ung. Weisskirchen, rv. dva mestna grba z strelskimi trofejami in napis: 1859-1909 / Ehrenmitglied / von / Ung. Weisskirchen und Ischl, v etuiju.*
- RS-176.3 Priponka, *kovina, av. Franc Jožef I. v profilu, v ozadju bojujoči se vojaki, napis: Viribus / Unitis. / Winterfeldzug 1914-15 in den Karpaten / 2. Armee, desno spodaj žig: Siloh / Gurschner / Wien VII/2.*
- RS-176.4 Odlikovanje – bronasta vojaška medalja za zasluge, *z likom cesarja Franca Jožefa I, na vojnem traku.*
- RS-176.5 Odlikovanje – vojaški jubilejni križ 1908, *na traku.*

- RS-176.6 Odlikovanje – jubilejna spominska medalja za oborožene sile
1848–1898, *bronasta, na traku.*
- RS-176.7 Četni križ cesarja Karla I. (Karl-Truppenkreutz), *2 kosa, na traku.*
- RS-176.8 Odlikovanje – križ za vojaške zasluge, *brez traku.*
- RS-176.9 Odlikovanje – znak za vojaško službo, *za oficirje, brez traku.*
- RS-176.10 Vojaški obsek za identifikacijo v primeru smrti, *kovina, papir, s podatki Friderika Širce.*
- RS-176.11 Odlikovanje – jubilejna spominska medalja za oborožene sile
1848–1898, *bronasta, na traku.*
- RS-176.12 Odlikovanje Nemškega viteškega reda – Marijin križ, *s trakom, v etuiju, V. Mayer's Söhne / KK. Hof. u. / Kammer-Juweliere / Ordenfabrikanten / Wien.*
- RS-176.13 Medalja – državna nagrada Ministrstva za poljedelstvo, *kovina. Av. sejalec s plugom, rv. cesar Franc Jožef I. v profilu, na etuiju napis: Staatspreis des K.K. Ackerbauministeriums.*
- RS-176.14 12 kom trakov za odlikovanja.
- RS-177. Obsek, *kovinski, pes, 2 × 2,5 cm.*
- RS-178. Medaljon, *v notranjem delu portret ženskega obraza, medenina, 19. stoletje, 5,2 × 4,1 cm.*
- RS-179.1 Škatlica z vizitkami na ime Friedrich edl. von Schirza,
6,2 × 10 × 2,5 cm.
- RS-179.2 Škatlica z vizitkami na ime Olga pl. Širca Savin, *6,2 × 9,2 × 2,2 cm.*
- RS-180. Aktovka, *usnje, 31 × 40 cm.*
- RS-181. Klobuk iz sive klobučevine, *klasičen, moški, s trakom.*
- RS-182.1-2 Suknjič iz rjavega žameta z robcem (karo), *ki ima izvezeno inicialko S in kronico.*
- RS-183. Priznanje: Slovensko pevsko društvo Edinost v Žalcu imenuje
Friderika Schirza za častnega člana, 5. 7. 1907, *akvarel, sign. desno spodaj Benčan, Celje, 69,7 × 52,3 cm.*
- RS-184. Škatla Trabucos/1919, *CLARO 25, les, 11,2 × 20,5 cm. V škatli shranjeni zdravniški recepti.*
- RS-185. Zob (2) v škatli z napisom Risto Savin.
- RS-186. Škatla za cigare Tobacos La Impera, *krašena, 14,5 × 21,5 × 3,3 cm.*
- RS-187. Neti Schirza, *fotografija na steklu, 16 × 13 cm, poškodovana.*
- RS-188. Torbica, *terenska za zemljevide, usnje, karton, platno, 26 × 18 cm. Zemljevidi vloženi.*
- RS-188.1 Torbica, *terenska za zemljevide, usnje, prozornica, 20 × 14,8 cm.*
- RS-188.2 Torbica, *terenska za zemljevide, usnje, prozornica, 21,5 × 17 cm.*
- RS-188.3 Torbica, *terenska za zemljevide, usnje, prozornica, 22 × 16,5 cm. Zemljevidi vloženi.*
- RS-188.4 Torbica, *terenska za zemljevide, usnje, prozornica (natrgana), 22 × 16 cm. Zemljevidi vloženi.*
- RS-189. Pivnik z lesenim držalom, *17 × 7,6 cm.*

- RS-190. Legitimacija, *Jugoslovanski Sokolski Savez, Sokolska župa v Celju, Sokolsko društvo v Žalcu, 1921, na ime člana Friderik Širca.*
- RS-191. Dovolilnica, *izdana 24. 1. 1913 v Budimpešti na ime Friedrich Schirza, za vožnjo v II. razredu avstrijske državne železnice.*
- RS-192. Dovolilnica, *izdana 14. 10. 1916 v Budimpešti na ime Friedrich Schirza, za vožnjo v I. razredu avstrijske državne železnice.*
- RS-193. Risto Savin, *negativ na steklu, 9 × 6,5 cm.*
- RS-194. Voščilnica, *božična, E. Adamiča Ristu Savinu, 23. 12. 1924.*
- RS-195. Vizitka z zahvalo za fotografijo, *Anton Aškerc Risto Savinu, 10. VIII. 1901.*
- RS-196. Album vojnih fotografij Horozanna Wielka 1914, *Die tote Batterie, fotograf Josef Karasek Hauptmann), s posvetilom Frideriku Širci (Rgtskmdtn und Brigadier der 31. Feldbrigade), 25. 11. 1915, 25 × 32,7 cm*
- RS-197/1. Josef Karasek, Sapanow, *ogljje, sign. desno spodaj Karasek Hptm, levo izpisano N. D. Teil Sapanow □ 25 b, 20. 10. 1915, žig K. u. K. U. Feldarteleriebrigadekommando, 18 × 21,5 cm.*
- RS-197/2. Josef Karasek, Schloss Bielakrynicu, *ogljje, sign. desno spodaj Karasek Hptm, levo izpisano Schloss Bielakrynicu, □ 25 b, 29. 10. 15, žig K. u. K. U. Feldarteleriebrigadekommando, 18 × 21,5 cm.*
- RS-197/3. Josef Karasek, Lager östl Mala Andruha, *ogljje, sign. desno spodaj Karasek Hptm, levo izpisano Lager östl Mala Andruha, □ 25 b, 29. 10. 15, žig K. u. K. U. Feldarteleriebrigadekommando, 18 × 32 cm.*
- RS-198. Poslednja straža. Božično drevo, 19. 12. 1907, *plakat, papir, 32 × 49 cm.*
- RS-199. Namizni prt, *žamet, vezenina, 146 × 156 cm.*
- RS-200. Klavir, *napisna ploščica nad klaviaturo Carl Dörr, Wien, napis v medaljonu Preis.- Med. Wien 1845/Verd. – Med. Wien 1873, na notranjem pokrovu Bernhard Kohn Wien, 94 × 146 × 171 cm.*
- RS-201. Portret moškega obraza, domnevno Franc Žuža, *olje, platno, 72,5 × 61,5 cm.*
- RS-202. Preproga, *volna, d 172,5 cm, š 99 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-203. Preproga, *volna, d 300 cm, š 187 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-204. Preproga, *volna, d 232,5 cm (brez resic), š 112 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-205. Preproga, *volna, d 248 cm (brez resic), š 172,5 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-206. Preproga, *volna, d 167 cm (brez resic), š 145,5 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-207. Gugalnik, *ok. 1900, les, krivljen, 110,5 × 58 × 112 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-208. Stol, *začetek 20. stol., les, 93 × 46 × 41 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-209. Stol, *začetek 20. stol., les, 92 × 46 × 41 cm. Darilo gospe Viktorije Rehar.*

- RS-210. Stol, začetek 20. stol., les, $92 \times 46 \times 41$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-211. Stol, začetek 20. stol., les, $93 \times 45,5 \times 41$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-212. Miza, raztegljiva, ok. 1900, les, medenina, $122 (225,7) \times 84,5 \times 82$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- Eksponati od RS-212 do RS-218 sestavljajo garnituro.
- RS-213. Stol, ok. 1900, les, medenina, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, $92,5 \times 44 \times 44$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-214. Stol, ok. 1900, les, medenina, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, $92,5 \times 44 \times 44$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-215. Stol, ok. 1900, les, medenina, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, $92,5 \times 44 \times 44$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-216. Stol, ok. 1900, les, medenina, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, $92,5 \times 44 \times 44$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-217. Stol, ok. 1900, les, medenina, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, $92,5 \times 44 \times 44$ cm, delno poškodovan. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-218. Stol, ok. 1900, les, medenina, prešano usnje z vtisnjenim vzorcem, $92,5 \times 44 \times 44$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-219. Fotelj, druga polovica 19. stol., les, na novo prevlečeno, $108 \times 76 \times 95$ cm.
- RS-220. Trosed, ok. 1900, les, žamet, medenina, ogledalo, $164 \times 198 \times 80$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-221. Mizica, ovalna, mizna plošča ok. 1860, noga dodana kasneje, les, stružen, furnir, $77 \times 93 \times 64$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-222. Dvosed, ok. 1900, les, originalna tkanina, $92 \times 135 \times 73$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-223. Fotelj, ok. 1900, les, stružen, originalna tkanina, $89 \times 60 \times 74$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-224. Fotelj, ok. 1900, les, stružen, originalna tkanina, $89 \times 60 \times 74$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-225. Taburet, ok. 1900, les, stružen, originalna tkanina, $48 \times 41 \times 41$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-226. Taburet, ok. 1900, les, stružen, originalna tkanina, $48 \times 39 \times 39$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-227. Mizice (4), za serviranje, zlozljive, les, krivljen, $70,3 \times 55,5 \times 38,5$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-227.1 $67 \times 45 \times 34$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-227.2 $65 \times 38 \times 32$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-227.3 $63 \times 29,4 \times 31,5$ cm. *Darilo gospe Viktorije Rehar.*
- RS-228. Miza, ok. 1860, furnir, les, noga dodana kasneje, $87 \times 198 \times 71,2$ cm.
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- Eksponati od RS-228 do RS-238 sestavljajo garnituro.

- RS-229. Fotelj, *na kolesčkih, ok. 1860, les, tkanina, 100×82×82 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-230. Fotelj, *na kolesčkih, ok. 1860, les, tkanina, 98,5×83×82 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-231. Stol, *oblazinjen, ok. 1860, les, tkanina, 95×47×63 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-232. Stol, *oblazinjen, ok. 1860, les, tkanina, 95×47×63 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-233. Stol, *oblazinjen, ok. 1860, les, tkanina, 95×48×63 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-234. Stol, *oblazinjen, ok. 1860, les, tkanina, 95,5×46×63 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-235. Stol, *oblazinjen, ok. 1860, les, tkanina, 95,5×47×63 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-236. Stol, *oblazinjen, ok. 1860, les, tkanina, 95×47×63 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-237. Nožnik, *na kolesčkih, ok. 1860, les, tkanina, 14×38×29 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-238. Trošed, *ok. 1860, les, tkanina, 107,8×174,5×82 cm.*
Darilo gospe Viktorije Rehar.
- RS-239. Stol, *ok. 1920, les, 86×43,5×43,5 cm.*
- RS-240. Etui za daljnogled, *usnje, 18,5×14 cm.*
- RS-241. Peč, *lito železna, znamka ZÖPTÁU, v 145 cm.*